

Raadsvoorstel
2009

Raadsenquête dossier Mensec
13 mei 2009

Raadsvergadering 13 mei 2009

Opgesteld door:

T. Mientjes (griffier) in opdracht van de gemeenteraad

Samenvatting

De gemeenteraad heeft in een extra raadsvergadering van 24 april 2009 de motie "Raadsenquête Mensec", ingediend door de fractie van het CDA, unaniem aanvaard. De aanleiding van dit onderzoek is het debat over de gang van zaken over de onduidelijke sturing en controle op de bedrijfsvoering van de NV Mensec. De eerdere debatten, de antwoorden van het College op schriftelijke vragen en recent verschenen publicaties over de directeur van de NV Mensec hebben niet geleid tot de gevraagde duidelijkheid. De Raad vraagt zich of hoe het heeft kunnen gebeuren dat gedurende 8 jaar lang het toezicht op het functioneren van de directeur, de rol van de raad van commissarissen en die van de aandeelhouder zo beperkt lijkt te zijn. Ligt de oorzaak in de organisatiestructuur en wat valt daarvan in het kader van het beleid ten aanzien van verbonden partijen te leren? Heeft het te maken met de wijze waarop de taken en bevoegdheden van de voormalig directeur, de aandeelhouder, de raad van commissarissen, het college en de raad deze hebben ingevuld? Het onderzoek moet op dit punt helderheid verschaffen.

De Raad heeft vervolgens in dezelfde vergadering unaniem een motie aanvaard, waarin de Raad het College verzoekt een forensisch onderzoek te doen naar de rechtmatigheid van het beschikbaar gestelde reorganisatiebudget, de rechtmatigheid van de declaraties van de voormalig directeur, de juistheid van de informatie die in de jaarrekeningen 2001-2008 aan de aandeelhouder zijn verstrekt, een actueel overzicht van het eigen vermogen, reserves en schulden en tenslotte een juridisch advies over de mogelijkheden tot terugvordering van declaraties door de voormalig directeur. De raad ontvangt uiterlijk 15 juni de onderzoeksresultaten.

U ontvangt in de bijlage de uitwerking van het College van deze motie.

In dit voorstel treft u het doel en de onderzoeksaanpak aan van de gemeenteraad, gebaseerd op artikel 155a van de gemeentewet. Daarin zijn regels omtrent een raadsenquête vastgelegd. In een afzonderlijk voorstel aan de Raad wordt u gevraagd in te stemmen met de "verordening raadsenquête april 2009".

Voorstel om te besluiten:

1. Een raadsenquête te verrichten naar de sturing en control van het gemeentebestuur op de NV Mensec vanaf 2001 tot heden, gebaseerd op de "verordening raadsenquête" van mei 2009;
2. Bij dit onderzoek te betrekken het functioneren van de voormalig directeur van de NV Mensec en dat van de Raad van Commissarissen;
3. Het instellen van een enquêtecommissie "Mensec", conform artikel 155a van de gemeentewet;
4. Te benoemen als lid van de enquêtecommissie de volgende leden:
R. Zwart (PvdA) W.Bless (PvdA), J.van Dijk (SP), H.Roorda (GroenLinks), M.v.d.Sloot (CDA), K.Wools (VVD), R.Bos (fractie Bos), B.van Zijll de Jong-Lodenstein (fractie van Zijll de Jong)
5. De kosten te dekken uit het werkbudget van de raad.
6. Te benoemen als voorzitter van de enquêtecommissie, de heer R. Zwart (PvdA).

1. Inleiding

De gemeenteraad heeft in een extra raadsvergadering van 24 april 2009 de motie "Raadsenquête Mensec", ingediend door de fractie van het CDA unaniem aanvaard. De aanleiding van dit onderzoek is het debat over de gang van zaken over de onduidelijke sturing en controle op de bedrijfsvoering van de NV Mensec. De eerdere debatten, de antwoorden van het College op schriftelijke vragen en recent verschenen publicaties over de directeur van de NV Mensec hebben niet geleid tot de gevraagde duidelijkheid. De Raad vraagt zich of hoe het heeft kunnen gebeuren dat gedurende 8 jaar lang het toezicht op het functioneren van de directeur, de rol van de raad van commissarissen en die van de aandeelhouder zo beperkt lijkt te zijn. Ligt de oorzaak in de organisatiestructuur en wat valt daarvan in het kader van het beleid ten aanzien van verbonden partijen te leren? Heeft het te maken met de wijze waarop de taken en bevoegdheden van de voormalig directeur, de aandeelhouder, de raad van commissarissen, het college en de raad deze hebben ingevuld? Het onderzoek moet op deze punten helderheid verschaffen.

De Raad heeft vervolgens in dezelfde vergadering unaniem een motie van het CDA aanvaard, waarin de Raad het College verzoekt een forensisch onderzoek te doen naar de rechtmatigheid van het beschikbaar gestelde reorganisatiebudget, de rechtmatigheid van de declaraties van de voormalig directeur, de juistheid van de informatie die in de jaarrekeningen 2001-2008 aan de aandeelhouder zijn verstrekt, een actueel overzicht van het eigen vermogen, reserves en schulden en tenslotte een juridisch advies over de mogelijkheden tot terugvordering van declaraties door de voormalig directeur. De raad ontvangt uiterlijk 15 juni de onderzoeksresultaten.

U ontvangt in de bijlage de uitwerking van het College van deze motie.

In dit voorstel treft u het doel en de onderzoeksaanpak aan van de gemeenteraad, gebaseerd op artikel 155a van de gemeentewet. Daarin zijn regels omtrent een raadsenquête vastgelegd. In een afzonderlijk voorstel aan de Raad wordt u gevraagd in te stemmen met de verordening raadsenquête mei 2009.

2. Doel van het onderzoek

Het onderzoek moet leiden tot helderheid over de sturing en control op de NV Mensec in de periode vanaf 2001 tot heden. Het onderzoek moet zich in het bijzonder richten op de gang van zaken bij de benoeming van de voormalig directeur, zijn vergoeding, de uitvoering van en het toezicht op zijn werkzaamheden, alsmede de wijze waarop betrokken partijen invulling hebben gegeven aan de bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het kader van sturing en control. Het onderzoek moet ons inzicht geven in factoren die "good governance" bij verbonden partijen mogelijk maken.

Hoofdvragen:

Wat zijn de oorzaken van de ontstane situatie bij de NV Mensec? Op welke wijze zijn de taken en bevoegdheden door de voormalig directeur van de NV Mensec, de Raad van Commissarissen als toezichthouder, het College, zowel in zijn verantwoordelijkheid als uitvoerder van het gemeentelijk beleid als aandeelhouder van de NV en de gemeenteraad als subsidieverstrekker uitgevoerd? Hoe heeft sturing en control in de periode 2001 tot heden plaatsgevonden?

De gemeenteraad wil in het bijzonder duidelijkheid hebben over de gang van zaken over de volgende onderwerpen::

1. de benoeming van de voormalig directeur met name de opzet en werking van de werving-en selectieprocedure, alsmede zijn werkzaamheden daarvoor in opdracht van de gemeente Nijmegen bij de Directie Stadsbedrijven;
2. de hoogte van de vergoeding en de afspraken/opdrachten over de 'extra' projecten die de voormalig directeur heeft verricht vanaf 2001 tot heden;
3. de bedrijfsvoering van de NV Mensec vanaf 2001 tot heden, met name de financiële taakstellingen, de uitvoering van het plan van aanpak van de reorganisatie en de wijze waarop hierover verantwoording is afgelegd;
4. de informatie en communicatie tussen de verschillende partijen onderling vanaf 2001 tot heden.

Der onderzoekscommissie krijgt de opdracht om alles uit te zoeken om te kunnen beoordelen hoe en door wie de sturing en control heeft plaatsgevonden.

3. Onderzoeksaanpak

Om het onderzoek te kunnen uitvoeren stelt de gemeenteraad een enquêtemissie in, gebaseerd op artikel 155a van de gemeentewet. Een dergelijke commissie heeft een aantal wettelijke bevoegdheden tot zijn beschikking, die een goed onderzoek waarborgen. In de verordening die aan dit voorstel is toegevoegd, zijn regels en bepalingen opgenomen die gelden voor dit onderzoek. Daarin wordt o.m. geregeld de taken en bevoegdheden van de commissie, deelname aan het onderzoek, ambtelijke bijstand, externe specialistische bijstand, verplichting tot deelnamen, openbaarheid van bijeenkomsten en vergaderingen, besluitvorming en tussentijdse informatievoorziening.

Na de instelling van de commissie en de benoeming van haar leden stelt de enquêtemissie een plan van aanpak op, dat ter kennisname aan de gemeenteraad wordt toegezonden.

Het onderzoek zal uit een viertal fasen bestaan:

- vooronderzoek, t.w. het uitvoeren van dossieronderzoek en verzamelen van feitenmateriaal en het houden van verkennende gesprekken
- analyse van het feitenmateriaal, formuleren van aanvullende informatieve vragen en het houden van informatieve gesprekken
- analyse van het beschikbare onderzoeksmateriaal en het houden van openbare verhoren
- analyseren van het onderzoeksmateriaal en het opstellen van conclusies en aanbevelingen en het aanbieden van het eindrapport aan de gemeenteraad

4. Mogelijkheid tot een tussentijdse wijziging van het onderzoek

De commissie brengt tussentijds verslag uit aan de gemeenteraad over de voortgang. Ingeval de voortgang op enigerlei wijze in het geding is, dan kan de gemeenteraad alsnog besluiten tot een wijziging van het onderzoek.

5. Ondersteuning enquêtemissie

De enquêtemissie wordt ondersteund door de Griffie. Voor het verrichten van zowel secretariële en logistieke taken als op het gebied van inhoudelijke deskundigheid wordt voor zover de commissie dat nodig acht externe ondersteuning ingehuurd. Daartoe zullen offertes bij verschillende bureaus worden aangevraagd.

6. Beschikbare financiële middelen

De kosten worden ten laste gebracht van het werkbudget van de gemeenteraad.

7. Communicatie en informatievoorziening tijdens de uitvoering van het onderzoek

De voorzitter van de enquêtemissie is woordvoerder namens de commissie. Het College, de gemeenteraad en de media worden regelmatig geïnformeerd over de voortgang van het onderzoek.

Voorstel om te besluiten

- 1) Een raadsenquête te verrichten naar de sturing en control van het gemeentebestuur op de NV Mensec vanaf 2001 tot heden, gebaseerd op de "verordening raadsenquête" van mei 2009;
- 2) Bij dit onderzoek te betrekken het functioneren van de voormalig directeur van de NV Mensec en dat van de Raad van Commissarissen;
- 3) Het instellen van een enquêtemissie "Mensec", conform artikel 155a van de gemeentewet;
- 4) Te benoemen als lid van de enquêtemissie de volgende leden: R. Zwart (PvdA) W.Bless (PvdA), J.van Dijk (SP), H.Roorda (GroenLinks), M.v.d.Sloot (CDA), K.Wools (VVD), R.Bos (fractie Bos), B.van Zijll de Jong-Lodenstein (fractie van Zijll de Jong)
- 5) De kosten te dekken uit het werkbudget van de raad.
- 6) Te benoemen als voorzitter van de enquêtemissie, de heer R. Zwart (PvdA).

Nijmegen, 13 mei 2009